

“La Nova Cançó és un **llast** per als cantautors que comencen”

‘Joies robades’, un recull de catorze versions de diferents cantautors, entre els quals Brel, Rodríguez, Sabina o Milanés, és el darrer treball de Joan Isaac. El compacte va gravar-se en directe a Barcelona, a l’Espai, ara fa gairebé un any, però està previst que el cantautor el torni a presentar pròximament en algun gran teatre.

Després de catorze anys hivernant, Isaac va reaparèixer el 1998 amb *Planeta Silenci* i, dos anys més tard, amb *De vacances*. Sembla doncs, que ha tornat per quedar-se, sobretot si es tenen en compte les acurades versions que presenta a *Joies robades*. Es declara d’una generació de mitòmans, “on teníem uns referents clars, no com ara”. I admet que en la seva opció vital, la de ser cantautor, els seus referents són els que aplega al disc “entre molts altres, que reservo per a un altre recull”. Fa l’efecte que Isaac té ganes de dir coses i que sap com dir-les. Un discurs que, com passa sovint, va haver de negar a un públic que ara li està en deute i que no pot deixar escapar aquesta oportunitat.

—La tria de *Joies robades* respon a un univers íntim?

—Sí, són cançons que, en certs moments, han significat alguna cosa per a mi. Quan vaig escoltar “La Belleza”, de Luis Eduardo Aute, per exemple, vaig veure que no estava equivocat de com pensava que funcionava el món. En el cas de la història d’“El Unicornio”, de Silvio Rodríguez, és pel fet de perseguir allò que t’estimes. Silvio va escriure-la perquè va perdre un penjoll i va fer una nota al diari oficial de Cuba dient que si algú el trobava que li fessin arribar. N’hi van enviar tres-cents de diferents, i cap no era el seu.

—Excepte “La cançó dels vells amants”, de Jacques Brel, traduïda per Josep Maria Espinàs, la resta són versions seves...

—De fet és curiós, però els cantautors espanyols són els que més s’han

sorprès que un de català els versioni. L’Aute em va dir: “Quan facis aquest disc, a Catalunya, et mataran.” Sembla que el prejudici parteixi d’ells. A Pedro Guerra, li passava el mateix. Silvio Rodríguez, en canvi, em va dir que el mestissatge entre cultures l’entenia no només en la instrumentació i mesclant tipus de música, sinó barrejant llengües i diferents sensibilitats.

—Però al final alguns d’ells han acabat cantant la versió catalana...

—Això va ser el colofó. Els anava passant les versions que feia i alguns van demanar-me de cantar-les. Els vaig enviar les traduccions fonètiques i em vaig trobar la sorpresa que, en arribar a l’estudi, en el cas de Silvio o sobretot amb Roberto Vecchioni, que és milanès, ho feien molt bé. En el cas de Roberto, suposo que és perquè la seva fonètica és semblant a la nostra. A part ell és fillòleg.

—Hi ha previst algun espectacle que els aplegui tots al voltant de *Joies robades*?

—Ara, a principi d’any, volem fer alguna cosa gran. M’agradaria veure’ls tots junts, perquè no és gens habitual. Serà difícil. Potser l’única illa a Europa on això és possible és el Club Tenco, a Itàlia, un contrafestival del de la cançó melòdica de Sanremo. Allí, en tres dies, hi passen cantautors d’arreu. M’agradaria que a Barcelona hi hagués un festival internacional de cançó d’autor, seria molt interessant. Així també hi podrien conviure cantautors joves i vells.

—Parla del Club Tenco com un referent. Vostè ha actuat sovint a Itàlia. És més conegut allí que no pas aquí?

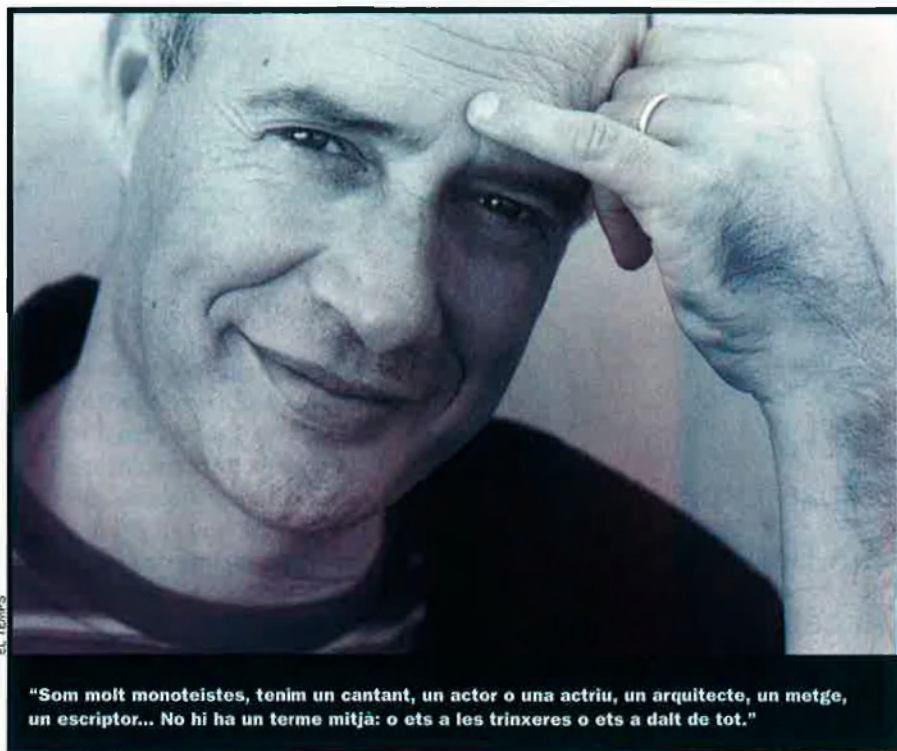
—Sóc més conegut aquí, però sovint em sento més respectat a fora. Darrerament he tingut molt contacte amb Itàlia i he sortit en discs recopilatoris al costat de Franco Battiato o altres. Trobo que els italians han sabut crear un relleu de cantautors de manera admirable i m'hi emmirallo molt. Ningú és profeta a la seva terra, i al nostre país, encara menys. El meu, me l'estimo molt, però els catalans som gent rara. Estem envoltats dels estats francès, espanyol, italià i portuguès, que es creuen profundament la seva cultura i ho fan en la seva llengua. Nosaltres aquí tenim una mena d'autocomplex. Som més de deu milions de persones amb una mateixa llengua, que forma un públic potencial molt gran, i sembla que només veiem com passen les pilotes.

—No hi ha prou interès per la cançó d'autor?

—És un problema de tradició. La cançó d'autor recorda molt encara el temps de la Nova Cançó. El gran llast que porta la cançó en català és que, encara ara, molta gent l'associa amb aquest moviment dels seixanta i setanta. La gent que comença ho té molt complicat. Hi ha gent que podria ser un Raimon, un Llach, un Serrat, si tinguessin suport. D'altra banda, no tinc clar si la societat catalana vol una continuïtat de la cançó d'autor en català. Els departaments de cultura del país caldria que consideressin que això també és important per a la normalització. Si no, arribarà un moment en què els cantants de cinquanta i seixanta anys deixaran de cantar i s'acabarà tot.

—El llast del qual parla és l'associació de la cançó d'autor amb la reivindicació política?

—Sí. A mi em va fer famós "Margalida", una cançó d'amor, que no és reivindicativa, però que la gent la va interpretar així perquè era dedicada a la parella de Salvador Puig Antich. Em sembla, però, que la cançó s'ha de defensar des de la bellesa i de les coses ben fetes, no des d'una cançó pamfletària, això ha passat de moda. La gent ja té la seva opció política,

"Som molt monoteistes, tenim un cantant, un actor o una actriu, un arquitecte, un metge, un escriptor... No hi ha un terme mitjà: o ets a les trinxeres o ets a dalt de tot."

"Sóc més conegut aquí, però sovint em sento més respectat a fora"

no cal que els diguis què han de pensar. Ara la gent s'ha d'emocionar amb el que escolta o llegeix. Per a mi aquest tipus de cançó està acabada.

—Vostè va estar catorze anys en silenci, fins a la seva reaparició l'any 1998. Per què?

—A començament dels anys vuitanta les multinacionals del disc se'n van a Madrid i la Cançó desapareix dels mitjans de comunicació. Davant d'això es podia optar per deixar-ho, fer la travessia al desert o simplement desaparèixer sense plegar, com jo, pensant en temps millors. Tinc sort que puc viure altres coses perquè el cas de l'Ovidi, per exemple, va ser de jutjat de guàrdia. En aquesta època no podia ni gravar un disc. En Quico Pi de la Serra també va desaparèixer. Després va néixer el rock en català i sembla que la Cançó i aquest nou moviment no podien conviure ni entrelaçar-se. Tornem al monoteisme de sempre.

—Quin monoteisme?

—Si partim de la base de la teoria que som un país petit, s'entén que no hi ha camp per a tothom. Tot i que em nego a pensar-ho. Som molt monoteistes, en el sentit que tenim un cantant, un actor o actriu, un arquitecte, un metge, un escriptor... Jo no sé si, a la nostra societat, realment li interessa que només n'hi hagi quatre de cada branca. No hi ha un terme mitjà: o ets a les trinxeres o ets a dalt de tot. Ara mateix es pot fer un treball molt bo, però si el senyor de la televisió que emet en hora punta no hi està interessat perquè hi ha por per apostar per un talent nou, és difícil que el coneguim.

Fixa't en el cas de Roger Mas, que és una de les millors propostes que hi ha actualment. Si no passa això, es quedarà amb un cantant de minories, més o menys llegides però res més.

Joan Esculies